

győződött arról, hogy Tolstoj gróf jelentései az orosz nép hangulatáról és törekvéseiről egyáltalán nem felelnek meg az igazságnak, sőt nagyon komoran vannak színezve. — P a n t h e o n Oberlausitzban fényes pantheon emelnek I. Vilmos és III. Frigyes császároknak, mint a német birodalom alapítóinak. Az épület költségei fél millióra fognak rugni. A berlini rendőrség levelet kapott, melyben Jack, a londoni hasfelmetsző azt írja, hogy Berlinben 15 asszony-gyilkosságot akar elkövetni. — S z u a k i m b ó l jelentik, hogy Grenfell tábornok 4000 löny angol és egyiptomi katnasággal megtámadta az ellenség sánczműveit és rohammal bevette azokat. Az ellenség ezernél több embert vezetett. — T e l e f o n. Bécs és Prága között már megkezdtek a telefon-vonal felállítását. A vonal hossza 380 kilométer lesz. — A z o r o s z b e f o l y á s Szerbiában — a „Times“ híre szerint — napról-napra több tért hódít. — Szerbia — ugyanezen lap híre szerint — megrázó események előestéjén áll. — A P a n a m a - t á r s u l a t tulajdonát képező vasutakra 30 milliónyi kölcsönt akarnak felvenni. Ugy hiszik, hogy a munkálatok lassítása által az összeg 3 hó alatt elegendő leend. — S c h ö n e r e r t 4 havi fogságának kitöltése után szabad lábra helyezték; a várt tünetek azonban elmaradtak. A szerb radikális párt vezetői — belgrádi hírek szerint — az alkotmány-tervezetet teljes erejükkel támogatni fogják.

Felhívás.

(Védkötelesek figyelmébe.) (Folytatás.)

D. Szabadságszolgálat a hittudományok hallgathatóságán.

A hittudományi tanulmányok folytatásának céljából való szabadságszolgálat kedvezményében, 1882-ik évi 39-ik törvénycikk értelmében, most már nemcsak azok, akik a rendes ujonczállás idejében a hittudományok hallgatását már tényleg megkezdették, hanem többek között a főgymnasium két utolsó osztályából besorozott s tanulmányaikban saját hibájukon kívül megkésztetett tanuló is, ha a sorozó bizottság előtt kinyilatkoztatják, hogy a hittudományok hallgatására és a papi pályára szántak el magukat, illetőleg ha igazolják, hogy hittani hallgatók sorába, vagy valamely szerzetesi noviciátusba leendő felvételük biztosítva van, azon feltétel alatt szívesen részesítenek: hogy utólagosan, mind a hittani tanulmányok befejezését, mind, ezek bevégezése után, papokká lett felszenteléseket, vagy lelkészekké, illetőleg segédlelkészekké lett alkalmazásokat igazolni tartoznak.

Azon főgymnasiumi VII-ik vagy VIII-ik osztálybeli tanuló tehát, a ki ezen kedvezményre igényt tart, idejében ellátni tartozik magát a szükséges okiratokkal. Nevezetesen:

- a) A főgymnasiumi VII-ik osztálybeli tanuló köteles bemutatni az ezen tanévnek első felében vagy utolsó negyedében nyert iskolai bizonyítványát, ugyintén a tanulmányokban nem saját hibájából lett megkésztésének igazolásul, az illető főgymnasium igazgatóságának tanúsított bizonyítványát, avagy az összes előbbi évebeli iskolai bizonyítványokat.
b) A főgymnasiumi VIII-ik osztálybeli tanuló köteles bemutatni ha ezen tanévnek első felében vagy utolsó negyedében nyert iskolai bizonyítványt; de, a tanulmányokban nem

saját hibájából történt megkésztésének igazolása alól fel van mentve.

c) Azon esetben, ha a hittan hallgatók sorába, vagy valamely szerzetesi noviciátusba leendő felvétele már biztosítva van, az illető egyházi hatóság (püspök, superintendent), papnövelde vagy főiskola, illetőleg a szerzetesrend (főnöke avagy erre hivatott más előjárója) bizonyítványa is bemutatandó.

Az ekként felszerelt kérvény a járásbeli szolgabíróhoz, (polgármesterhez, illetőleg horvát-szlavonországi járási bírósághoz) már az ujonczállás előtt is benyújtható, legfőképpen azonban az ujonczolás alkalmával készen tartandó és a hadköteles részéről a sorozó bizottság polgári elnökehez benyújtandó. Azon tanuló, a ki az egyévi önkéntesség kedvezményében föltétlenül már részesítettet és utóbb a hittudományi, illetőleg a papi pályára szánja el magát, az említett kedvezmény elnyerése végett, nem köteles szükségképpen a sorozó bizottsághoz folyamodni; s az ily föltételes önkéntes, ha az egyévi önkéntesség kedvezménye végleges megadásának időpontjában már a hittudományokat hallgatja, vagy azok hallgatását megkezdte, illetőleg valamely szerzetesi noviciátusba felvételét, ezen alapon részesítették a törvény kedvezményében.

E. A népiszkolai tanítók, tanítójelöltek és tanítóképző-intézeti növendékek szabadságszolgálatára.

Az 1882-ik évi 39-ik törvénycikk 6-ik szakasza értelmében a népoktatási tanintézetek s ezek között a népiszkolák, polgári iskolák és tanítóképző-intézetek tanító-jelöltei és az ezen népoktatási intézeteknek alkalmazott tanítók, a hadseregben (hadi tengerészetben) vagy honvédségben lett állományába vételük (október 1-ső napja) után, a népoktatást legkevesebb akadályozó időszakban, nyolcz hét alatt katonailag kiképezendők, azután szabadságszolgálatok, és beke idejében, ezen felül, csak a tartalékbeli vagy honvédségi időszaki fegyvergyakorlatokban való részvételre kötelezendők.

(Vége köv.)

HELYI HIREK.

Sertés-hizlaldá Debreczenben.

Az óriási terjedelmű és sertésnyesztó Debreczennek nem volt sertés-hizlaldája. Megmozdult már Nagyvárad is és aligha nem ennek köszönhető volna, a csütörtöki lapokban, tekintélyes egyének által kibocsátott meghívás:

A sertés-hizlaldó és előlegkölcsonzó részvénytársaság létesítésének ügyében f. é. d. c. z. e. m. b. r. 23-án, azaz vasárnap délután 10 órakor a város háza nagyteremében értekezlet fog tartatni, melyre a gazda-, iparos és kereskedő közönség érdeklődő tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1888. december 20-án Szesztina Lajos, Nánássy Ferencz, dr. Király Ferencz. Ezen alkalomból, mint ezen a téren már tapasztalt ember, ajánlom az érdeklődő közönségnek, még pedig vonatkozva a sertés-hizlaldó helyének megválasztására, a kivált a következő szempontokat:

- 1. A víz lefolyását tekintetbe kell venni.
2. A kitépendő fűzes-abonyi vasút közelebb építtetnek, hogy a szállítás akár Hatvan-Oderbergnek, akár Miskolcz-Oderbergnek, mentől közelebb legyen.
3. Az országos sertésvásár, a hizlaldához közvetlen vagy legalább ne messze legyen.
4. A beteg állatoknak való ellenőrzési

hely közvetlen közelben építtessék; ugy, hogy a marha és lovasárhoz is közel legyen.

5. Az elhullott állatoknak hasznos feldolgozására vagy olvasztására, vállalkozók által egy gyár építtessék.

6. Mindezen állatok gondozására, gyógyítására egy évi fizetéssel ellátott állatorvosi állás rendszerezíttessék. Az állatorvos az elszállítandó állatokról bizonyítványt adjon, és a megért állatokat megvizsgálja, valamint a vásárt felügyeljen.

7. A közúti vasút részvény-hizlaldóig közlekedjék, hogy mindezekhez meglegyen az olcsó és gyors közlekedés.

8. A mezzi rendőrkapitányok lehetőleg meglegyen könyvitve a gyors és kellő intézkedések lehetősége.

9. Az állategészségügyi kirendeltségnek alkalmas helye legyen.

Ezeket a holnapi értekezlet figyelmébe és bölcs megfontolásába ajánlom.

Debreczen, 1888. decz. 22.

Balla Mihály.

* Törvényeszkí hírek. A debr. kir. bünyenyítő törvényeszkí előtt legközelebb a következő végfárgyalások vannak kitűzve: Decz. 27-én: Csóka János ellen, súlyos testi sértés miatt. Ifj. Solyom János ellen szándékos emberölés miatt. Decz. 28-án: Bede János és társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Varga Ferencz ellen, lopás miatt.

* Börtönvizsgáló bizottság — grf. Dég-nfeld József főispán elnöke alatt — ma dé. megvizsgálta a debreczeni börtönökét.

* Tél — a naptárban. Itt a tél: tegnap reggel 10 óra 48 perczkor lépett a nap az állatöv bak-jegyébe, s ez a télnek hivatalos kezdete. Egyelőre azonban csak a kalendárium szavára kell elhinnünk, hogy csakugyan tél van, mert az idő nem igen vall rá. Egész nap kellemetlen őszi eső szítált le a borus egről. Nedves, homályos lég, sáros utcák, egyhangú szürke mennybolt — ez az idej tel kezdeteinek szignaturája. Ugy látszik, a karácsonynak nem lesz meg poetikus dekorációja: a fehér hólepel, mely — mint a költők annyiszor megénekelték — melegen betakarja a téli álomba szenderült természetet. De mi kevéssé fogjuk ezenni a híját: nekünk a tél nem alkot jelent, hanem puszó életet. A farsang küszöbén allunk, s ha egyszer itt a farsang, akár fehér, akár fekete legyen a télünk, rózsaszínűnek látunk eget földet.

* Színház. Andorfy Péter rendező, komikus jutalomjátéka csütörtökön este folyt le szép számu közönség előtt. A király fogása került el alkalommal színe, ezúttal a maga teljes egészében. Andorfy Péter (Don Bernardo) jó kedvvel játszott, a közönség többször zajosan megtapsolta s kapott jutalmul egy gyönyörű csokrot is. Radzivil herceget ez estén Valentin énekelte a beteg Haday helyett. Rónaszéky (Marx) és Hegyessi kuplét a közönség ötször-hatszor megújította. Püspöki (Almanzor) és Szántó (Cogollos) szintén tetszésben részesültek. Kopácsi Juliska (Flóra) szépen énekel s ügyekezett szerepét érvényre emelni Rónaszékynek és játszott ismét Amadilt. Locsarekné (Sanguszka), szokott jó kedvével s komikumával hozzájárult az est sikeréhez. Utóljára hagytuk a debreczeni színház igazi edes gyermekét a kis Kocsis Etelkát. Igazi edes gyermeke színházunknak, mert játékaik bölcsője a deszkákon

rengett. Kocsis Etelka, még alig három éve lépett először színpadra, nem mint kitanult akadémikus, csak mint egyszerű kórta nő, s ma már az Ellinger szerepét játszotta; bár szívesebben látjuk a kis apród szerepében, a melyet a játszó segédszínész elrontott, ügyes játéka, szép hangja, s kitűnő szorgalma valóban feljogosított ezúttal is arra, hogy a legszebb reményekkel nézzen e fiatal énekesmő jövője elé. A király fogása ez este adatott először egész terjedelmében színpadunkon s emelte az est sikerét a még eddig általunk nem látott „Vivótancz” melyet: Hegyessiné, Bátor Rózsa, Sulinka Mariska, Csengeri Frida, Egyed Margit, Kovács Fáni és a két Tájkertti nővér, tehát tarsulatunk szebb kardaloknál léptettek. Rendező Andorfy, a rendezés pontos, kiegyítő volt. (— — —)

* Valás után. Régen nem volt a debreczeni színháznak oly derült estéje, mint a tegnapi. A néző-téren — mely közepesen tele nem látott „Vivótancz” melyet: Hegyessiné, Bátor Rózsa, Sulinka Mariska, Csengeri Frida, Egyed Margit, Kovács Fáni és a két Tájkertti nővér, tehát tarsulatunk szebb kardaloknál léptettek. Rendező Andorfy, a rendezés pontos, kiegyítő volt. (— — —)

* Elhunyt. dia mester, 18 este 8 órakor életének 58-ik vetkeztében elhalt a debr. postesebb és legné talános részve nék, melyekért lálóg híve mara Gáborral együtt egyetl korozójá retében tette Temetése holna csapó-utcai lak Kovács János beszédet. Temet honvéd is Bék

* Ipartest. net után ismét ipartestület me mozgalom ügye lyiségekben tegu lasztnányi üles idevonakozólag dett indítványt. gu határozatot. Debreczenben i gye közös érteki ipartestület elő fenforgó ügyne sitése ügyében sulati elnökök vel és akaratla

* Zeigmo. ártézi kutat bátyja, Zsig bányá-mérnök, tagja, tegnap r roshan elhunyt. * Postaüg. hivatalfőnökség tekintettel a k

nyiték. De martalékul ott van leányuk jó-vője is.

Igy adta el magát s talán egész életét Gábor, hogy megváltsa a szegénytől azt, a kit igazan szeretett.

Legyen inkább az ő lelete sötét éjszaka, csak kedvese ártatlan lelete ne boruljon az. Ó férfi, megkzd a viharral, mely a szegény nőt, megiehet, borzasztó mélyébe döntené.

Bertháné tehát diadalmasodott. Örömmel dörzsölte kezét, midőn Gábor feldult arczal házuk küszöbén kilépett. Az a két okmány, mintha tűz lett volna, ugy égetett a zsebében keresztül is, hová elrejtette. Öntudata azt sugta neki, hogy helyesen cselekedett, de szerető szíve mégis vádolta őt.

Egyenesen a lelkézi hivatalhoz ment. Kérdést tett az iránt, ha vajjon van-e még akadály az esketést illetőleg.

— Várjunk még pár hetet, Gábor — mondá a lelkész, — akkor már minden akadályt elhárítanak a szülek.

— Itt, tiszteletes uram, — jegyzé meg színelte hidegséggel az ifju, — valaminek lappangni kell, a mit én nem szeretek sehogysem.

— Ne kutassuk azt fiam, — jegyzé meg a lelkész — elégedjél meg azon biztatással, hogy én és Wágner ur mindent a maga rendén elintéztünk.

A véletlenség épen ekkor hozta oda Wágner, a ki megpillantá az ifjut, egy kissé zavarba jött.

— Sokáig késünk e még a dolog elintézésével? — kérdezte tőle is Gábor, szívelyesen adva kezét.

— Egy pár hét csak, fiam, — szólt ez, épen ugy mint a lelkész ur.

— Hát, tisztelt Wágner ur, — szólt most Gábor vontatva és reszkető hangon, mintha saját halálteleletet írta alá, — én épen azért jöttem el, hogy kijelentsem a tiszteletes ur előtt, hogy a házasságtól visszalepek. Meg-

gondoltam a dolgot, Rózával boldog nem lehetnék.

Wágner elsápadt s fájó tekintettel nézett a lelkészre, mintha attól kérdeni látszott volna, hogy vajon nem köztölt-e valamit azifjával.

A lelkész megértien látszott az elpálasolt szemrehányást, mert egy kezdte beszédét: — Gábor most jött hozzám, Wágner ur, s az iránt intézett hozzám kérdést, hogy mikor lesz már az esketésből valami; azt feleltem neki, a mit ön mondott az imént... sem többet, sem kevesebbet.

— Ne is kérdezzen, Wágner ur, — szólt újból Gábor, — a mit kimondtam, azon nem másíthatok semmit sem. Nem tudom, megver-e az Isten, csak annyit mondhatok, hogy Róza leányát nem vhetem el.

— A te dolgod, edes fiam, — viszonzá szelid megnyugrással a bíról, nem kényszeríttem rád leányomat, ő sem kötötte magát a te nyakadra, te jöttél házukhoz, te vetted meg a szívet, ha mostan összetöröd, majd felelsz a jó Isten előtt.

— Felelek igenis, — mondá nyugodtabban Gábor, s hiszem is, hogy nem fog bántani a lelkiismeret, csak azt ne ügyje, hogy én Rózáról rosszat gondolok Isten mentesen, talán épen azért mondok le róla, mert nagyon is szerettem. Ne kérjden egy szót se többet, nem felelek.

— Nem s faggatlak, álójdon meg az isten — nyujtotta Wágner a kezét Gábornak, — sajnálom azt a szegény leányt, ki téged igazán szeretett.

Gábor egy perczig ingadozott; reszkető keze ott volt már a papiroson, hogy azt a szemé elé tárja az apának. De akaratereje győzedelmeskedett. Kösztön s ott hagyta a lelkész házat.

No hiszen volt mende-monda más vasárnapon, mikor Gábor kihirdették Bertha Zsuzsikkával. Találgatták, hogy ugyan mi volt az oka az elválásnak? Még azt is rebesgették, hogy Bertháné valami jadasasszonyhoz folya-

modott, s ez igézte meg Gábor, hogy elhagyván előbbi jegyesét, Zsuzsitt választza élete párjával.

Gábor pedig kerulte az embereket. Egészen megváltozott. Még azt is ráfogták, hogy az ezse is megbombolt. Valóban közel volt hozzá. Azt a két okmányt szekrénybe zárta el, de bár nem volt előtte, mindig azok betűi szikráztak előtte éjjel és nappal. Igy boldogott egy este kifelé a szőlőskertbe. A kertbe vezető akác-fasornál kellett betérnie. Egy-szerre csak visszahőkent, mintha valami ijesztő kísértettel találkozott volna. Róza, az elutasított Róza állott előtte.

— Ugyebár — szólalt meg lassu, halk hangon — nem is várta, hogy ez életben találkozzunk többet? Nem is találkozzunk, Gábor, de még egyszer és utóljára én kerestem az összejövetelt. Három nap óta leskelődöm, hogy hol jöhetnek össze. Nézze, most nemsokára kitör az égháboru. Annál jobb, ha mennydörög, bátrabban beszélhetünk, legalább senkisémet hallja meg az én áldásomat magára, s a maga átkát én reám.

Csakugyan mennydörögött. Az eső mintegy parancsszóra egyszer csak elkezdett szakadni. Villámok cikázott az égen, meg-megvilágított a két ifju rendkívül halovány árnyát.

— Jöjjön — mondá aztán egy üres pajtára mutatva, — ott kibeszélhetjük utóljára magunkat; ne féljen, nem tartom vissza soká, alig egy pár szót váltok vele, hogy aztán egymással szemben örökre halottak legyünk.

Oly hangnyomattal beszélt, hogy Gábor alig tudta visszafojtani könyeit, s ez a jelenet még inkább meggyőzte őt a felől, hogy helyesen cselekedett. Érezte, hogy a leányt mélyen megsértette, megbántotta szíve mélyeig, de másfelől azt is hitte ám, hogy a nő hamarabb felejtja a szerelmet, mint a szegényt, s ő épen a szegénytől akarta megóvni kedvesét, feláldozván ezért mindkettőjüknek szerelmét.

(Folyt. köv.)

és a szóda vizgy... saját há... és fogha... se) va... cikkek... Füst... hozza... szere... böl... jutár... jelölt

... Eteleka, még alig három éve...
... mint kitanult...
... Ellinger szerepét játszotta; bár...
... látjuk a kis apród szerepében, a...
... segédszínszín elrontott, ügyes...
... hangja, s kitűnő szorgalma valóban...
... ezáltal is arra, hogy a legszebb...
... nezen a fiatal énekesnő jövője...
... aly fogás ez este adatott elő...
... terjedelmében színpadunkon s...
... sikerét a még eddig általunk...
... "Vivó-táncz" melyet H. e...
... B. Áthori Rózsa, Sulinka...
... Sengeri Frida, Egyed Mar...
... és Fáni és a két Tájkert...
... stársulatunk szebb kárdalmok...
... Andorfi, a rendezés pou...
... volt. (— u. n.)

... és a szódavizgyárt. Ezen valóban tanulságos...
... látottak és hallottak az ifjuság...
... emlékeztetőbe bevésszük, elméleti...
... gyakorlati ismereteiket igen nagy mérték...
... gyarapították és elméleti tanulmányaikat...
... megkönnyítették, miért is az illető gyári telek...
... tulajdonosai illetve igazgatóságai hálás...
... köszönetre kötelezték a kereskedelmi akade...
... mia igazgatóságát.

... mára — azon helyes és méltánylandó intéz...
... kedést tette, hogy egy a legközelebbi vasár...
... nap (decz. 23-án), valamint a karácsonyi ün...
... nepek alatt a köznapokra előírt...
... hivatalos órák fognak a debr. posta...
... hivatalokban betartatni.

... vat feldiszíteni — a költséget nem kímélte...
... — hogy azt mindenki megbámulja, volt is...
... ilyenkor százakra, ezerekre menő néző publika...
... kuma, ezért nevezte a „Szabadság” zsidója...
... irigységéből „Lovag Pozsgainak”. Hogy halála...
... ban is hű legyen multjához, megkérte Mikula...
... Antal Gyula kereskedő urat, hogyha ő meg...
... talál halni, neki nemzeti színű gyászkocsit...
... ugyan ilyen színű érczkoporsót hozasson, mert...
... a régi öregektől azt hallotta, hogy a fa-kop...
... porsó egészségtelen. — A dalárda vezetőjének...
... pedig utolsó órájában azt írta hogy ő felet...
... te a dalárdával együtt azt énekelje: „Isten...
... áld meg a magyart.” A templomban pedig azt...
... a melyik így végződik: „Isten veled, Isten...
... veled!” A szerető hitves, most már bus özvegye...
... minden kívánságát teljesítette, volt gyász ko...
... csi Szép érczkoporsó, dalárda. — De a polgá...
... rtság is sietett leróvni a háladáóját, ezeren...
... meg ezaran gyűlték utolsó tisztesség tételre...
... az Isten házába, hol Biró Antal lelkesz mon...
... dott megható imát s tartott remek alkalmi...
... beszédet. A polgári olvasó egyesület gyász lo...
... bója alatt a városi előjáróság, az ev. ref. ta...
... nitó testület, a városi dalárda, a tiszoltó egy...
... let és a nép ezrei könnyezve kísérték ki a...
... nyugotí temetőbe. Hosszas szenvedései után...
... csendes... csendes nyugalmat kívánunk neki!

* Elvezett. D. főhadnagynak eselőtt egy...
... hónappal elveszett 4—5 hónapos kora, sárga...
... szemle-színű, nőtény angol vizsla-kutyá...
... ja. A megtaláló sziveskedjek bejvini a ku...
... tyát a III. ker. rendőr-kapitánysághoz, hol...
... illő jutalomban részesül.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Holnap, vasárnap, 1888. decz. 23-kán,
páratlan szünetben, népelőadás leszál...
... tott helyárrakkal:
Tündér Fátýol.
Nagy tündérjáték dalokkal és tánczokkal
3 felv.
Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

Rohseidene Bastkleider ft. 10.50
per und beffere Qual. berendet polferei das
Fabrik-Dapot G. Henneberg (f. f. Hoflieferant),
Zürich. Winter umgebend. Briefe 10 fr. Porto 6

Legolcsóbbtól legmaga-
sabb árú
KARÁCSONYI és UJÉVI
ajándékok,
valamint
GYERMEK-JÁTEKOK
legnagyobb választékban
kaphatók
Szent-Királyi és Kalenda
tízletében.

HENTES-ÜZLET MEGNYITÁS!
Az asztalos-egylet üzle telepével szemben, Varga-utca 2191-ik számú
saját háunknál: fehér és paprikás szalonna, friss és füstölt kolbász (borsos
és fahagymá-) tepertő, zsír, disznó hus, (f. iss és füstölt) sonka (főre és nyer-
sen) valamint disznó-sajt, nyelvsajt, parizer és más ezen üzlethez tartozó
czikkek kaphatók.
Füstöltni valót a nap bármely órájában elfogadok.
A nagyérdemű közönség pártfogását kérve — vagyok
tisztfelettel
NEMETÝ JÁNOS,
hentes.

Eladó gazdasági gép-gyár.
A Borsányi-féle
gazdasági gép-gyár
hozzátartozó épületekkel, szerszámokkal, fel-
szerelésekkel és egyéb anyagokkal, szabad kéz-
ből eladó; — valamint különbféle
gazdasági gépek
nagyban és kicsinyben
jutányos áron kaphatók.
Értekezhetni Dr. Nagy Kálmán ügyvéd-
jelőlnél vár-utca 353. sz. a

Karácsoni és Ujévi
ajándék tárgyak,
gyermek-játékok,
valamint
karácsonfa diszek,
legnagyobb választékban és ol-
csóbban mint bárhol, kapható
Baum Miksánál.
Karácsonfákat 10 krtól feljebb rak-
táromon tartok, vidéki rendelme-
nyeket csak is hó 22-éig eszkö-
zölhetek ki.

VILMOS LAJOS sör-csarnokában
Holnap vasárnap
reggelire
Bajor sör és Bécsi virstli,
Este: Rácz Károly zenetársulata játszik.
Zene:
Karácsony első napján: Magyar testvérek.
Karácsony második napján: Rácz Károly.

Hirdetmény.
Az alóliit igazgatóságnál vékony
haszonfa, ugmint tölgy, kőris és
zsilfa eladó, meg pedig 15 cm.-től 40
cm.-ig vastag, — 10-től 10 méteren
felül hosszú, mely famennyiség, vagy
külön egyezség folytán a Gorond-
Sztrabicsó vasut állomásnál átve-
endő.
Uradalmi igazgatóság
Munkácson.

A Steiner József
bécsi férfi- és gyermekruhák versenycsarnokában
1 Mikádó kabát csak 5 frt és feljebb
1 Téli kabát hosszú, gyapju béléssel " 7 " "
1 Fekete szalon-öltöny, finom kiállítással " 20 " "
1 Téli nadrág " 3 " "
1 Utazó köpeny, Grazi Loden, vízmentes " 10 " "
1 Gyermek-köpeny " " " 4 " "
Dus választék
gyermek-öltönyökben,
3 frttól 12 frtig.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.
Csomagolás ingyen.
A legcélrészertbb
karácsonyi és ujévi ajándékok.

! UJDONSÁGOK !

Mikádó Karékek 7--9 frtig!

Karácsonyi ajándékul alkalmas

ÉKSZERKÜLÖNLEGESSÉGEK

és

ékszerujdonságok

legdúsabb választékban

Löfkovits Arthur és Társa

Óras és ékszerész

Debreczen, főpiacz, a főposta mellett.

Mikádó Karékek 7--9 frtig!

! UJDONSÁGOK !

Az ön kifizető

fülgyógyászati kivonatának

utóbbi használata által, melyet leányom számára hozattam, a ki igen nehéz hallásu volt, most teljesen meggyógyult, fogadja ön azért szívbeli jött köszönetemet.

Hannover

Voss Károly.

Ezen fülgyógyászati kivonat — Dr. Schipek es. kir. segédorvos készítménye — mely minden nem az illetővel született süket-séget meggyógyít, nehéz hallást, fülzúgást, szüntegy minden fülbetegséget megszüntet, — használati utasítással együtt 2 frt előleges beklődése mellett bérmentve kapható Gacomelli Ferencz főraktárából, Wien, Funfhaus, Stadion-gasse 1.

Kiadó bolthelyiség.

Piacz utcza 1829-ik számu házunknál a Deutsch A.-féle bolthelyiség 1889. évi maj. 1-től kezdve kiadó.

Debreczeni ipar és keresk. bank.

GÖZFÜRDŐ

mindennap délután tetemesen leszállított áron a Szikszay-féle

MARGIT-FÜRDÖBEN!

A mai naptól kezdve minden nap délután 2-től 6-ig, ugy a térfi, mint a női gőzfürdő a nagyérdemű közönség használatára nyitva van.

Gőzfürdő-jegy teljes kiszolgálással: 35 kr.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kérve Debreczen, 1888 december 23-án.

maradok tisztelettel

SZIKSZAY GYULA.

Legolesobb füszer bevásárlási hely.

HEGEDÜS R. ezégnél

DEBRECZENBEN,

Kistemplom bazár 7. szám alatt.

Olesó boltbér miatt

mindenféle füszerárúkat

azonkívül:

**theát és rumot,
mandulát, mazsolát, narancsot,
cizitromot, füget stb. stb.**

Készpénz fizetés mellett sokkal olcsóbban lehet beszerezni.

Legolesobb füszer bevásárlási hely.

Legolesobb füszer bevásárlási hely.

Legolesobb füszer bevásárlási hely.

Főpiacz, a „Hungaria“ kávéház mellett.

Dus választékban található művészi kivitelű

arany, ezüst lánczok,

MELTÜK és FÜLBEVALOK

Köves és karika

GYURUK,

a legujabb divatú Brachlettek.

KERESZTEK,

Ezüst-

EVÖESZKÖZÖK,

Gyertyatartók,

GYÜMÖLCS TALAK

stb. stb.

SZÖLLÖSI GYÖRGY

ékszerész

Debreczen főpiacz, a „Hungaria“ mellett ajánja dusan elszerezett

arany, ezüst ékszer és óra-raktárát,

különösen valódi

GYÉMANT, BRILLANT ÉKSZERKEKET,

ferfi és női legfinomabb szekezetű eredeti

GENFIARANY, EZÜST REMONTOIR ÓRAIT.

Nemkülönben minden e szakmába tartozó cizikkeket jótállás mellett

a legolesobb árakban.

Elvállalok mindennemű

MŰTÁRGYAK

készítését,

régi ékszerék

átalakítását.

Egyszerű és díszes

monogramok

vévésését, vagy készítését,

Mindennemű

javitásokat

gyorsan s legolesobban teljesíték.

Videki megrendelések legujabb figyelemmel eszközölteknék.

Videki megrendelések legujabb figyelemmel eszközölteknék.

Főpiacz, a „Hungaria“ kávéház mellett.

Valódi tátrai juh-túrót, Ementáli-, Gorgonsola-, Hagenbergi és Imperial-sajtokat.

Mindentéle halakat.

Kiváló finom valódi angol ananász-, jamaika- és kuba-rumot, francia és magyar Kognacot.

VALÓDI OROSZ-THEAKAT,

magyar és angol THEA-SÜTEMÉNYT.

Mindentéle déli gyümölcsöket, valódi görzei marónit.

Nagybányai és boszniai szilvat, diót.

Szepességi és stockeraui főzeléket.

Mindenfajta finom kávékat, cukrot süvegben és kockában, ugyszintén karácsonyfákra igen ezélszerű cukorkákat igen előnyös árakban ajánl

tisztelettel

ANDRÉ KÁROLY.

Ünnepi ödvö...
Alkalmi vers...
Megnyugvás...
K. Karácsony...
Számrejtvény...

Levél...
Megtisztelt...
táimnak bármel...
Sőt meg k...
ó év alkalmáva...
nel* s ennek t...
Az iroda...
Bethlen és Ap...
ifjusága, — ug...
műveltségnek z...
ünnepeinken, b...
A m á n...
hazának és v...
szorgalmukkal...
Előljá...
ben, lépésről l...
— biztosan ha...
Mialatt B...
szaknak pár év...
a világ bámul...
sódve, Európá...
helyet foglal...
magyar alföld...
nyéhez hiven...
szépen fejlődik...
időknek dip...
nagyságai, sir...
sunkban a le...
helyén robogó...
— a mint egy...
ügyesen kifeje...
nat gőzerejéve...
helyett tündök...
kos sarát el...
mondom, a m...
zása, kettős h...
A jelen...
kereső érdeme...
az általok sze...
lódés utain h...
nyolnák. Egy...
lángoló hazas...
Mig vár...
lésére áldozat...
a hazafiai ále...
a szent czélo...
czivis — Szil...
nek emelését...
A M a...
lágból kiszak...
Az ezeregy e...
Debrecz...
hogyan emelke...
Társas...
felolvasásain...
A mag...
de ezzel apa...
született jég...
türelem kivá...
En a v...
szak jövője...
behódította...
inkább, mert...
lángoló haz...
okvetlen gy...
Es a m...
a magyar...
közel azon...
bogatját, talp...
bogatja...
Lehet...
de én, ki r...
tizet alatt N...
p i a* szer...
tulszárnyalá...
gyarság ter...
utalt Debre...
fel nem tar...
Ezen n...
ünnepeket...
Debrecz...

Füz...
Lany...
A m...
Mind...

Kéri...
és od...
Néme...
Hadd

Tartalom:
 Ünnepi üdvözlés Debreczennek. Gróf Vay Dániel.
 Alkalmi vers. Thaly Kálmán.
 Megnyugvás. Ábrányi Emil.
 Keresztlevél. (Vége) Könyves Tóth Kálmán.
 Karácsony estén. B. P.
 Karácsony. Gáspár Imre.
 Számrevizyon. Apró-cseprő

KARÁCSONYI ÜDVÖZLET

(Levél a f. szerkesztőhöz.)
 Megtisztelő felhívására, szerény dolgozomnak bármelyike rendelkezésére áll!
 Sőt meg kísérem — karácson sa lefolyt év alkalmával a „kedves Debreczennek“ s ennek társas életével foglalkozni.
 Az irodalom és a tudomány terén: Bethlen és Apafi főiskolájának tanárai és ifjúsága. — úgy írónk, — a hazafias irányú műveltségnek zászlóját, — nemzeti és irodalmi ünnepeinken, büszkén lengetik.
 A mána k napszamosai, a hírlapírók a hazának és városunknak érdekeit, hangya szorgalmukkal szolgálják.

Előjárásunk — Debreczen szépítésében, lépésről lépésre megdöntött — tehát — biztosan halad.

Mialatt Budapest, az alkotmányos időknek pár éve alatt folytatott munkája után, a világ bálmulatára, magyarságában meg erősödve, Európának metropolisai között díszes helyet foglal el; addig ugyanczen időben, a magyar alföldnek „Debreczen“ és erényéhez híven „ö n e r e j é b ő l“ nem kevésbé szépen fejlődik. Elannyira, hogy ha a múlt időknek diplomatikusan és kereső nagyságai, sirjaikból kikelnének; látva városunkban a leg h o s s z a b b s z á r a z h i d helyén robogó vonatokat s azt, hogy e város — a mint egy izben érdemes polgármestere ügyesen kifejezte — ide s tova már 5—6 vonat gözerejével haladand előre; látva a mécsék helyett tündöklő világítást; és az utcák gyilkos sarát eltemető szép kövezetet: akkor, mondom, a multnak a jelenel való találkozás, kettős hála ünneppé változhat!

A jelen az ósok városát megtartó — kereső érdemei előtt hódolna; — az ósok az általok szerzett vagyonnak — a közművelődés utain haladó jelennek érdemeit méltányolná. Egyben a mult és jelen egyenlő — a lángoló hazaszereteten!

Míg városunk közönsége, Debreczen elmesélésére áldozatait ismétli; egyes czivisek élen a hazafiai áldozatokra mindig kész C s a n a k, a szent czélokat segíti; legközelebb egy másik czivis — Szikszay József, városunk kényelmének emelésére csodát művelt.

A M a r g i t - f ü r d ő, egy a tündér világból kiszakított szép lap. Szikszaynak telepe! Az ezeregy éj meséjének megvalósítása!
 Debreczennek ilyen polgárai lévén, kell hogy emelkedjék!

Társaséletünknek élve, Thalia oltáránál, felolvasásainknál pezsgő életet jeleznek.
 A magyar Ázsiából — tiszta becsületet, de ezzel apáthiát is hozott. — Ezen velünk született jégkéregnek felolvasására idő és terelem kívántatik.

En a világnak új alakot adó gőz-korszak jövője elé, mely immár Debreczen is behódította — bizalommal tekintek. Annnyal inkább, mert a népeknek van egy talizmánjuk: a lángoló hazaszeretet és magyarságuk, a mivel okvetlen győzni kell!

Es a mint Erkel Ferencz megteremtette a magyar operát, úgy hiszem és vallom! közel azon idő, melyben a közművelődés lobogóját, talpig magyar polgárságunk legelől lobogtatja.

Lehet felfogásom — rajongó ábránd! de én, ki megértem, hogy Budapest pár év tized alatt Nagy Károlynak „A d a g e r o t y p i a“ szerzőjének fantáziáját messze-messze túlszárnyalja, hiszem és vallom! hogy a magyarság terjesztésére — városában — nem utalt Debreczen haladásában többé semmi fel nem tartóztatnia.

Ezen reményemben Debreczennek boldog ünnepeket — boldog új évet kíván!
 Vay Dániel.

Debreczen, 1888. decs. 24.

Alkalmi dal.

Füzfővő lett a kemény cser,
 Lányha korcscsó a magyar;
 A mit Bécsben csak kívánják —
 Mind megadja nagyhamar.

Kérlek vérelt: hát eret vág.
 És odaadja szép fát:
 Német szóra — kommandóra
 Hadd marsoljon a diák!

Hordjon borjat a „Kossuth-Hund“,
 „Einz. — zwei, — drei...“ tessék neki;
 Avagy „dunkli“ — s kurtá vasban
 A k é t é v e t töltse ki!

S kéri a magyarnak bőrét,
 Kéri tőle ön-fia:
 Geszti úr, de bécsi szolgál, —
 Adja már, — kell adnia....

S a nyúzó, fosztó, koppasztó
 O r s z á g o s s z ú c s e felett,
 Még a nyúzott báránnyakkal
 Gúnyolódva enyheleg...

Mert hisz ez csupán c s i k l a n d a s:
 Vágjanak hát víg potát!...
 S róka-képpel nyírja, fosztja,
 Nyúzza őket mind tovább...

Gyapjasodni hagyva csak a
 Mameluk-faj kosokat —
 A melyekből tart magának
 Bégető nyájul sokat.

E kosoknak és úrúrnak
 Őrizd hű pásztora,
 Ó, — s van köztük rendet tartó
 Pár csipős komondora...

Ily sor járja mostanában
 Már minálunk egyaránt,
 Félre ugrol?... A komondor
 Megcibál és sárba ránt.

— A hajdan híres magyarság,
 Ázsiának párdúcza:
 Megszelídült, — zsirus kon czért
 Hízog, mint a macska ma...

Hogy dorombol a ki korcs lett,
 Es nyágvogva hirdeti:
 Mily dicső világot élünk!
 Hallod!... Hinni kell neki!...

Avagy higgy saját szemednek,
 Nézz csak és — v a k u l j m a g y a r!
 Zöld kalászkokkal hullámszik
 Árvis-öntött, sík avar.

Mindent szép, reményszinben látsz:
 Szemednek zöld pápaszem;
 Azt a híres szemfényvesztőt
 Ismered jól, Debreczen!

Már minálunk ily világ van,
 Furcsa, felfordult világ;
 A miniszter már korcsmáros, —
 Búsul a polgár s deák...

Füzfővő lett a kemény cser,
 Lányha korcscsó a magyar;
 A mit Bécsből rádiáltának —
 Mind megadja csakhamar!

A „Debreczen“-nek írta:
 Thaly Kálmán.

MEGNYUGVÁS.

— A „Debreczen“-nek írta: Ábrányi Emil.

Meg van írva régen,
 Elmúlik az ember, mint árnyék a földön,
 Mint felhő az égen.

Nem tudjuk, mi végre
 Jöttünk a világra s mért megyünk ki újra
 A nagy semmisségbe.

Mint szeszélyes gyermek,
 A ki törli-zuzza, a ki fejét veszi
 Minden játékszernek:

Ugy bánik mi velünk
 A mohó természet. Összetör, ránk gázol,
 Bármiképen élünk.

Ránk suhintja öklét,
 Mint kerék a sarat, úgy dob le magáról
 A futó örök lét.

Es én mégis áldom
 Azt a nagy hatalmat, mely megadta nékem
 Múlt földi álmom!

Mégis legyen áldott
 A futó pillantás, mely engedte látnom
 Az örök világot...

A köny permetegje
 Mely özvegyek, árva nyomorára hullott
 Szent búban remegve...

A harag villáma,
 Melylyel égő lellem a gonosz nagyságok
 Gögjét megdobálta.

Áldott az az óra,
 Melyben megvigasztalt egy asszony hűsége,
 S egy gyermek mosolyja.

Éltem és daloltam...
 Éreztem a szépet s az igaznak, jónak
 Követője voltam.

Magasba ragadták
 Lelkemet a vágyak s hordtalak szivemben,
 Isteni szabadság!

Ezzel én beérem,
 Nem félek a sápadt elmulás arcától
 Hogyha eljön értem.

Mosolygva várom
 Mint titkos világok csöndes kalaúzáit
 A végső határon.

Mert részem volt abban,
 Bár csak pillanatra, a mi véghetetlen,
 A mi halhatatlan,

A mi örök fenség!
 Hálátelt sohajjal búcsuzom majd tőled,
 Gyönyörű mindenség!

Ábrányi Emil.

A keresztlevél.
 (Igaz történet a börtönéletből)
 — Irta: Könyves Tóth Kálmán. —
 (Folyt. és vége.)

Elhatározta, hogy nem menteti magát,
 eltűr minden szemrehányást. Arra számított,
 hogy a leány kitör ellene hevesen. Zokogásban
 tör majd ki, s úgy igyekszik visszahódítani az
 elvesztettnek vélt meghidegült szívet. Pedig
 dehogy hidegült az meg. Most érezte csak,
 mily mélyen szereti. Aldozatkészsége volt szel-
 remének legnagyobb bizonyossága; csak hogy
 erről a szegény leánynak sejtelmé sem volt.
 Egyet azonban biztosan érzett, azt t. i.: hogy
 Gábor őt még most is szereti. A nő szívet és
 szemét elámitani igen nehéz.

Azután Gábor sokkal ösztönösebb jellem
 volt, hogysem elitkolhatta volna lelkületének
 állapotát. Eszrevette rajta mindenki a válto-
 zást. Még Barthaék figyelmét sem kerülte az
 ki. Oly feltűnően hidegen viselte magát új
 jegyesével, hogy az maga kijelentette, misze-
 rint Gáborról elválik s csak szülei kényszeríté-
 sésének engedett, hogy félbe ne szakítsa a
 viszonyt.

Másfelől Róza előtt is föltűnt szüleinek
 aggodalmas viselkedésök, az a hűzás-haloga-
 tás. Míg azonban Gábor visszaküldte a jegyet,
 azzal nem sokat törődött. Most már ideje volt
 arra is, hogy a legcsekélyebb jelenségeket is
 megmérlegelje. Miért járogatott apja oly gyak-
 ran a lelkész urhoz? Miért sugott-búgott a
 két öreg olyan sokszor. Elhallgattak egyszerre,
 mikor ő véletlenül meglepte őket. Eszébe ju-
 tott, mint ötlöttek-hatoltak, a mikor sürgette
 ő is Gábor unszolására az esküvést.

Eddig csak a szülei szeretet megenged-
 hető önzésének tulajdonítá, ha anyja őt át-
 ölelve zokogta: „Szegény kis leányom te,
 mennyire sajnállak!“ De most mindez más
 színben tűnt fel előtte.

Valami nehéz balsejtem nehézkedett
 lelkére, úgy tetszett, mintha valami áthatol-
 hatlan hid állana közte és Gábor közt. Es
 nem tudhatott meg semmit sem. Lesújtotta
 Gábor lemondása, de nem jött még sem vá-
 ratlanul. Mikor e leverő hirt szülei közölték
 vele, azt hitték, hogy a leányt megrendíti. S
 ime a helyett Róza keserű mosolylyal csak
 ennyit válaszolt: — Isten akaratán meg kell
 nyugodnunk.

Es ő vigasztalta elkeseredett szüleit.
 Ámde mikor magára maradt, kitört szívéből
 az elpalástolt fájdalom. Ledől ágára s ott
 zokogott, hogy a könnyekben enyhüljön a
 mely keserv. Arczáról eltűnt az úde pír, szem-
 méből kihalt a tűz, ajkán hideg fagyaszto
 mosoly ült. Lelkét csak egy gondolat gyötörte,
 mely még álmanban is üldözte folytonosan:
 „mi birhatta Gáborot arra, hogy vele sza-
 kítsan?“

Bizonyára nem a közszájon forgó plety-
 kák. Azokra Gábor eddig sem adott semmit.
 Azt is érezte, hogy ő nem tett semmi olyast,
 a mi az ifjú szívet tőle elidegeníthette volna.
 Más, sokkal fontosabb indok vezethette őt
 arra, hogy megtagadja tőle szerelmét, melyben
 még most sem kételkedett. De mikép jöjjön
 ennek nyomára? Nem nyugodhatik addig,
 míg ezt föl nem fedezi, még ha életébe ke-
 rülne is. Hiszen úgy sincs az ő életének bol-
 dog jövője.

Megnyugvással sőt örömmel vette szü-
 leitől azon hirt, hogy innen majd őszszel messze-
 szebb messzebb költöznek el. Apja már meg-
 tette a lépéseket s kedvező kilátás mutatkozott.
 Még csak egy pár hónap s elhagyja ezen
 helyet, hol minden a legmélyebb keserűséggel
 tölti be lelkét, hol mindenre a bánat s csa-
 tólis szomorú kóde nehezedett. De a bizo-
 nosság tudatával akart innen távozni. A leg-
 szomorubb igazság is megnyugtatóbb, mint

az az emészto bizonytalanság. Ily körülmé-
 nyek között kereste az alkalmat, hogy Gábor-
 ral találkozhassék. Hitte, hogy ez utolsó ke-
 gyet volt jegyese nem tagadja meg.

Mennydörgött az ég, szakadt az eső. A
 két ifju ott állott egymással szemközt a paj-
 tában.

— Gábor! kezdé némi szünet után Róza,
 ne itéljen el, hogy a visszautasított menyasz-
 szony még egyszer beszélni óhajjt vele. Ne
 tartson attól, hogy ismét megnyerni óhajtom
 szívét, hogy esküjére figyelmeztetem, melyet
 csak kettőnk között tett. Nem! a mit csele-
 kedeti, bizonyosan fontos okok miatt tette.

Nem is vádolom, nem kárhoztatom ezért,
 Csak azt az egyet ne tagadja meg tőlem,
 hogy világosítsa fel azt a titkot, mely minket
 egymástól elszakít, mert ha a sötétben hágy
 a siralomházban ülő, halálra itélt rabnál szá-
 nadom életem lesz; azt pedig, ha valaha
 csak kissé szeretett is, maga sem kíván-
 hatja.

Gábor csüggetegen horgasztotta le fejét.
 Mi válaszoljon, hogy e szegény leányt csak
 némileg is megnyugtassa. Közölje vele a
 borzasztó valót. Attól tartott, hogy ott kar-
 jai közt hal meg. Már pedig mégis kellett
 neki némi reménysugárt nyújtania; majd
 aztán meggyógyítja az idő. Ugyis elmennek
 innen s ott távol földön eimosódik emlé-
 kezeteiből a szomorú jelen. Feledni fogja
 azt, miről most azt hiszi, hogy feledhetel-
 len. Nem akaráván tehát minden vigasztól
 megfosztani, szelid lassn hangon így vá-
 laszolt:

— Tudom én azt, Róza, hogy engem,
 bár nem mondja is, mert szíve sokkal jobb,
 mint az enyém, tudom, hogy elítél; nem is
 mentegetem magam, csak annyit jelentek ki,
 hogy a mit tettem, a maga boldogságáért
 tettem. Igen, higgye el azt, hogy nem az én
 érzelmeim változtak, de oly körülmények jöt-
 tek közbe, melyeket sem én, sem szülei le
 nem győzhetünk. Idővel talán maga is meg-
 győződik arról s beismeri, hogy én sem te-
 hettem másként.

— Ezzel akar maga engem elámitani, —
 szólt ingerülten a leány — éppen úgy mint
 szülem s nem veszik észre, hogy ez csak
 siettet elhatározásomat, melyről nem szólok
 magán kívül e világon senkinek.

Gábor megrettent. Ily fenyegetésre nem
 számított. Ezt meggátolni szent kötelessége.
 — Jól van tehát, — mondá végtére —
 egyet megígérek, de maga is igérje meg, hogy
 oly sötét eszmékkel nem foglalkozik, megígé-
 rem, hogy ama fontos okmányokat, melylyt
 innen elköltöznek, pár hónap múlva magához
 elküldöm.

Pedig dehogy küldte volna el! Ezt csak
 azért mondta, hogy megnyugtassa. Az a pár
 hónap, távol egymástól, majd kiábrándítja s
 megbékélteti az élettelt, melyt most ily vi-
 szonyok között meggyűlölt. Hiszen oly ifjú,
 oly szép, majd akad szív, kit lángra gyújt,
 a ki erősebb lesz, mint ő.

— Okmányok! — kiáltá Róza elsápadva,
 — tehát okmányok! Oh Istenem, mit kell
 hallanom! Miért nem láthatom azokat most
 mindjárt.

— Ne kívánja, úgy sem közölném azok
 tartalmát vele. Otthon őrm; ne szőljon
 ezekről senkinek sem; egy pár hónap nem a
 világ, akkor mindenről értesül.

Magában azonban úgy gondolkodott, hogy
 pár hónap múlva csak annyit ír meg, hogy
 minden csak ürügy volt arra nézve, hogy őt
 megnyugtassa. Ez ösztönöséghányt kimentette
 azon körülmény, hogy ő Rózát a legnagyobb
 veszedelemtől óhajtja megmenteni.

Egyszerű, de forró kézszerítással váltak
 meg egymástól.
 — Isten áldja meg Gábor, tudom, egyi-
 künk sem lesz boldog.
 — Annyit tudok — viszonzá az ifju —
 hogy én tőlem a boldogság galambja örökre
 elröpült s az olaját nem láthatom soha.

Róza csak ennyit válaszolt: „igéretét ne
 feledje el, mert ettől függ életem.“
 III.

Gábor egyre hűzta-halasztotta az eskü-
 vészt. Barthaék leánya, Zsuzsikatapasztalván a
 fagyos hidegséget vélegénye részéről, e ha-
 lasztásnak szívéből örült, annyival inkább,
 mivel egy régi kérdő ujból megtett minden
 lépést, hogy a leányt elnyerhesse. Hiszen a
 kihirdetés után is vissza lehet még lépni.

Csak Barthaék nem akartak engedni.
 Erősen ragaszkodtak ahhoz, hogy leányok
 Gáborhoz menjén nőül; majd ha az a német
 leány elmegy innen, minden a régi kerék-
 gátsba zökken. Az ifjak majd egymáshoz tö-
 rődnek. — Ezer példa igazolja azt, hogy az
 összevert házasságok is jóra valnak idővel.
 Wágnerék csak arra vártak, hogy mindent
 betakarítsanak. Róza is nehezen várta azt a
 két hónapot. Rá sem lehetett ismerni a meg
 nem rég oly viruló szépségre. Szemei körül
 kékes gyűrűk képződtek. Halvány arczán ott
 ült a bánat folytonosan. Ideges, türelmeden
 volt. Ő várta csak nehezen a távozást.
 — Két hónap múlva távozásunk után
 ősmerni fogom a titkot, mondogatta magában,
 — hosszabb ez a két hónap az örök életnél,
 nem hiszem, hogy kibírassam. Hiszen olyan
 vagyok már, mint az árnyék.
 Szomorúan nézett ki ablakán egy este.
 Komor felhők uszálltak az égen. Az egyre
 növekedő szél hajította azokat egymáshoz mind
 közelebb. Egyszer csak látta, hogy Rácskayék
 mennek az úton. A kocsi Gábor hajította.
 Visszavonult az ablaktól, fejét tenyerére hajtva
 gondolkodott. Sokáig ült így asztala előtt,
 mozdulatlanul, mintha valami halott volna.

— Meg kell lenni! kiáltott felugorva. — meg kell lenni, ha életembe kerül is... az a két hónap egy egész örök élet, de nem a mennyországban... itt e pokoliföldön. Addig nem várhatok, ha nem közlitek velem ezt a titkot, mely sirt asszót közénk, majd utána járok én, még ha rabolni kell is.

Józan esze nem uralkodhatott háborgó szívén. Szegény leány olyanná vált már a folytonos izgatottság miatt, mint a kormányt vesztett hajó, melyet az ár ragad magával. Rohan vadul, feltartóztatlanul, misem törődve azzal, hogy a kiálló szirthez vedhető.

Kinézett megint az ablakon. — Milyen soká sötétedik! — kiált türelmetlenül, pedig most a legsötétebb éjszakra lenne szükségem; milyen nyugodt leszek már holnapra, talán még megtanulom a mosolyt. Erős, határozott leszek, hiszen az én koromban oly szép az élet. Micsodám hiányzik? Vannak jó szüleim, nem küzdök az inséggel. Hát csak az az egy Gábor van a világon? Csendesülj le te dobogó szív; ne dobogj oly lázasan.

Mikor már teljesen be sötétedett a faluban csak itt-ott látszott világosság, magára öltötte fekete ruháját, hogy még sötétebb legyen. Ingadozó léptekkel, de határozott, erős szándékkal nesztelenül hagyta el házukat s ment egyenesen Rácskayék felé. Szerencsére nem találkozott senkivel. Heves, észak szél fúj. Falu helyen nem igen van rendőrségre szükség. Az éjjeli őrök ily rossz időben ott pipáznak a község házában.

Róza a keskeny kerítésen át könnyen ott termelt az udvarban. Ösmerte ott biztosan a járást. Az ebektől sem tarthatott, mert mihelyt nevékön szólította azokat, rögtön hozzá simultak.

Gábor szobája a ház tulsó végén volt. A kulcsot az ajtó feletti ablaknyílásban tartotta. Ezt is jól tudta. Könnyű volt hát bejutni. Rácskayék a tanyára mentek. Onnan csak másnap este térnek vissza. Ez így volt rendesen. Kézilámpát hozott magával Róza. A mint ezt kinyitotta, keze annyira reszkedett, hogy egyik üvegtábláját betörtte. Úgy megjegyezte, hogy majd elajult. Azt hitte, hogy más törtébe.

Igazán, — szólt aztán — félelkebb vagyok a gyermeknél, pedig miért félek? igazságom van, engem rászédtek, megcsaltak s én most jogosan keresem azt az okot, melyet előttem erőnek erejével el akarnak titkolni.

Az udvarra néző két ablakot befűggyőnyözte, nehogy a világosság sugara kihatolhasson. Ekkor aztán hozzá kezdett a munkához. Vésőt, harapófogót hozott magával. A szekrény zárát feltörte. Könnyen engedett az. Aztán kutatott az irományok között, egyik kezében tartva a lámpát, melyben a fagygyertya hamva folyvást nőtt. Előkerültek Gábor katonai elbocsátó levele, aztán egy pár szerződés. Végre egy borítékba zárt kis csomagra jött a sor.

Hogy ezt felbonthassa, a lámpát a szekrény kihuzott fiókjába helyezte el, egyrészt azért is, hogy a világosságot felfogja. Szíve hevesen dobogott, lábai reszkettek, fogai vacogtak, Alig tudta feltörni a pecsétet. Olvasta, olvasta saját keresztlevélét.

Milyen csodálatos erőt adott neki a véletlenség. Most nem mert lstenre gondolni. Csak a véletlenséget áldotta az erőért, majd a másik iratot vette kezébe. Ez volt az atyja ellen hozott ítélet másolata.

Milyen hamar elhagyta az erő. Tudott tehát mindent, meg van fejtve a rejtély. Ötvenytelen gyermek s az ő apja megbélyegzett bűnös, az ő anyja hitetlenül él Wágner Jánossal, az fél sem merült eszébe, hogy későbbben apja törvényes házasságra léphetett.

Nem szabad e megbélyegző okmányokat senkinek sem látni — kiáltá — legyen átok azon az emberen, a ki ezeket Gábor kezébe juttatá. Legyen átok rajta, ha ezeket ő szerezte meg!

Kivette a gyertyát a lámpából. Odattartotta a két okmányt. A tűz bele kapott, de a mint egy égő papírdarab a szekrénybe esett, attól az egész papírcsomag lángra lobbant, Róza eloltani iparkodott azt, de már ekkor oly erőteljes volt, hogy mozdulni is alig tudott. A mint a terjedő lángot kezével el akarta fojtani, a gyertyát ösztönszerűleg ejtette el s fehér ruha közé hullott s a fehér ruha is rögtön lángra gyúlt.

Elégett a borzasztó okmány, de nem aludt el az láng, mely Róza szívét égette. Meggyulhatott volna az egész ház, az egész falu, de szívéből nem égette ki azt a tövist, mely ez órában szívét furdalta. Tehetetlenül nézte egy ideig a lángnyelvek csapkodását, mignem a valóra ébredett. De miként oltsa el, már a függönybe kapott emésztő tűz. Hiában verdeste, már kezét is több helyen megégette.

Kinyitotta az ajtót, hogy a konyhában vizet keressen. Ijedségében azt sem lelt. Egyetlen gondolata most az volt, miként lehetne elmenekülnie. Már kitört a lángnyelv az ablakon, rémes világosságot vetett az udvarra. A kaput kezdtek döngötni. A kert háta mögé került. Sietett, futott, a mint csak tudott. Mikorára haza ért, már utca hosszat kiáltották a tüzet; néhány percze réá megkondukt a vészharang.

Rácskayék háza é! kiáltották. Wágner is felébredt a zajra s ment tüzet oltani. Felesége pedig bement Rózához, ki hirtelenében, öltözetenül feküdt le ágyába, magára huzva a paplant.

— Lányom! kelj föl — kiáltá anyja meg-rázva Rózát — kelj fel nagy baj van, Rácskayék háza ég, a szél erre hozza a tüzet, le kell hordani egyetmást a pinczébe, jer, segíts.

Róza mint valami holdkörös kelt föl ágyából, követte egyideig anyját, aztán ajultan rogyott le. Tovább nem bírta. Anyja mindezt az ijedségnek tulajdonítván, ágyába fektette a szegény gyermeket. Nem gondolt most másra, csak leányára, ki halotthalványan feküdt ágyán.

— Orvosért, — kiáltá az épen belépő cselédhez — aztán hívjátok az uramat. Wágner csakhamar megérkezett, de az orvos csak egy óra múlva jöhetett, mert másodmagával ő ment ki Rácskayék tanyájára, hogy értesítse a veszedelem felől.

Óriási erőfeszítés mellett sikerült a tüzet korlátok közt szorítani, úgy hogy csak három ház égett le. Szerencse volt, hogy a Rácskayék zsindeley házán túl két nádas-fedelű ház volt, a többi pedig cserépes.

Ez mentette meg a falut, mert különben a dühöngő szélben mindnyájan elpusztulnak.

Az egyik éjjeli őr mindjárt jelentette a bírónál, hogy ő úgy tizenegy óra tájban látott arrafelől járni egy női alakot, de gyanúját nem ébresztette föl.

— Nem látta kend, kérdé a bíró — hogy melyik házba tért be?

— Arra már nem mernék hitet tenni.

— Nem is ösmerne rá?

— Már hogyan ösmerhetnék, hiszen oly sötét volt, hogy még magamat sem ösmerhettem volna meg; csak úgy nagyjából vettem ki az alakját.

— Mást nem tud kend mondani? — kérdezte tovább a bíró, — ki vette először észre a tüzet?

— Az, a ki meggyújtotta, instálom alállan nemzetes bíró uram.

— Ne figurázzék kend, mert megüti a lábát, — főrmedt az igazmondó éji őrre a bíró, — ki kiáltotta el a tüzet?

— Hát az én lennék, bíró uram, — állott elő egy suhanék ifjú, — épen beteg nénemasszonytól jöttem, mikor arra nézek, — s mondok magamban, Rácskayéknál talán tengerit pattantanak, mert ugyancsak vigan lobog a tűz. Benézek, hát lobogott a tűz, de tengerit, meg pattoztató asszonyt nem látam. Egyszerre tudtam a zörgést. Elkialtottam, hogy tűz van!

— Nem láttál ott senkit?

— Dehogynem! arra a kert felé surrant valaki, alighanem nőcseléd lehetett, mert valami kendőfélet ejtett el... ezt pedig azért álllithatom, hogy a tűz egyenesen oda világított.

Mig a beszélgetés folyt, Wágnerék házá-nál aggodalmas szívvel vártak az orvos megérkezését: — Róza eszmélet nélkül feküdt ágyán. Az orvos megérkezvén, a beteg leány keze után nyult, hogy ütért megtapints. — Észrevette rögtön az új égési sebeket, s szü-leihez fordulva, meglepetten kérdezte: — Hát miért bocsátották Rózát a tűzhöz.

— Nem bocsátottuk mi — válaszolt Wágnerné, — sőt mikor meghallotta, hogy hol üttött ki a tűz, elajult s én magam fektettem le; már azelőtt is feküdt, de csak úgy ruhástól.

— Akkor hát másutt égethette meg a kezét, nézzék csak, — ezzel az orvos megmutatta a felhólyagosodott kezét, mely még barna volt a füsttől.

— Megfoghatatlan! még csak nem is képzelhetem, — mondta édes anyja, — hiszen még csak gyertyát sem gyújtott.

— No majd fölvilágosít bennünket, ha eszméletre jő, — szólt az orvos, — vizes ruhát a homlokára, megírom a rendelvényt s hosszakk meg rögtön as orvossságot.

Kibajnalodott már teljesen, mikor Róza láza alábbszállott, de beszélni nem engedtek. Mely álomba merült.

Egyszer csak a bíró betoppán az épen akkor megérkezett szolgabíróval s félre hívván Wágnerét, egy kendőt mutatott föl előtte, kérdezve, hogy nem tudná-e megmondani, kié az?

— Dehogynem, — viszonzá nyugodtan az asszony — ez a Rózám nagykendője, de hogyan került el a háztól, talán valaki ellopta, még tegnap láttam a nyakán.

— Jó lesz talán megkérdezni Rózácskát, — sürgette türelmetlenül a szolgabíró segédje — maga tud legbövebb felvilágosítást nyújtani.

De az orvos ebbe nem nyugodott bele. Sokkal gyöngébb a leány, hogysem most az izgató vizsgálatot szerencsésen kiállhatná. — Hüta-halasztotta a vizsgálatot azért is, mert ő már kezdett erősen gyanakodni. — Az égési seb, a kendő nagyon sokat beszélt.

Be kellett tehát várni Róza teljes felépülését. Az orvos azonban négysem közt közölte gyanúját a szolgabíróval.

Bele került két hét, mig Róza úgy a hogy kilábolta a betegséget. Alig lehetett ráös-merni. Az a két hét tiz esztendővel megöre-gitette. Szülei alig hallották szavát. — Nem mert szemök közé nézni.

Megjelenvén a vizsgálóbíró előtt, mind-járt az első kikérdezés után teljes nyíltsá-gal vallotta be, hogy Rácskayék házá-t ő gyújtotta föl. De bármint faggatták is, egye-bet nem szólt. — A világért el nem árulta volna indokát. Szüleit s önmagát nagyobb szegénybe kényszeri nem akarta. Peuig milyen

enyhítő körülmény lett volna az, ha az előz-ményeket szintén őszintén közli.

Igy azonban minden arra látszott mu-tatni, hogy a gyujtogatás bosszu műve volt. Igy akarta megtorolni azt, hogy Gábor le-mondott róla. Az ügyesség is ezen alapon váltota a makacs, megalkodott leányt. Ez ellen maga Róza sem tiltakozott, sőt titkon örült, hogy ez által félrevezette a vizsgá-latot.

Mig a vizsgálat folyt, megérkezett a törvényesítés s ő mint Wágner Róza lett el-ítélve. Öt évi börtönrre lón a szerencsétlen leány elítélve.

Most én veszem föl e szomorú történet fonatát. E végből szükséges tudatnom az olvasókkal azt, hogy én mint fegyhazi lel-kész, a szerencsétlen leányt több ízben fel-kerestem. Oly szeliden, oly lemondással vi-selte gyászos sorsát, hogy az mindenkit megle-pett. Egy ízben arról tartottam beszédet a rablók előtt hogy minő nagy bűn a ha-zugság; ebből, mint forrásból születnek a legnagyobb bűtékek.

Róza a beszéd alatt rendkívül meg volt hatva. Fájdalmasan zokogott. Ekkor már kö-rülből féltéve, hogy a rabok között ült. Beszédem befejezése után a fogházfelügyelő fel-keresett s közölte velem, hogy Wágner Róza beszélni óhajtaná velem.

A szegény leány teljes részletességgel mondott el mindent. Első teendőm volt, hogy vallomásait az ügyességgel közöljem. A bűn-ügy új tárgyalásra tüzetett ki. Rácskay Gá-bor, a lelkesz mindent igazoltak. S az ered-mény az lón, hogy Róza fölmentetett, mert a gondatlanságból okozott tüzeséért egy fél-év elég bűnhődés volt.

De legboldogabb volt Gábor, mikor meg-tudta kedvese ártatlanságát, miben ő úgy sem kételkedett, habár védelmére nem kel-hetett is. — Most már beszélhetek bármit, nem gondolt a rágalmakkal. Követte szíve hajlamát s az önfeláldozó leányt nőül vette. Boldogabb háztáj nem igen láttam. Az átküzdött viszontagságokra való visszaemléke-zés olykor-olykor egy-egy könyvet csalt ki Róza szempilláira, de a szeretet letörölte azt onnét.

Az öreg Wágner annyira megtörté az az esemény, hogy nemsokára leánya karjai közt mult ki s utolsó szavaiban is a jó la-tenőtől kért bocsánatot s esdekelt áldást leá-nyára.

Karácsony estén.

Uri asszony uri terméké Nagyön drágán szőnyegelték. — Nem csoda, nem, — kis fia már Csuszni, mászni azon próbál.

— Uri asszony uri terme Majd széthasad a melegbe' S fiát mégis — ki érti meg? Félt, hogy megveszi a hideg, Benn is ugy van öltöztetve, Mint a csikorgó hidegbe'.

Szegény asszony, árva gyermek Ülnek a kemence mellett. Mit őrzik az istenadtát?! Mikor bele nem tesznek fát. Hogy hideg van elég baj a' De csak ne volna több baja! Van pedig hej! — de rengeteg, Nyomorúság az életek...

Uri asszony egy tündöklék Karácsony est eljöttéig, Az bolygatja gondolatját, Mit vegyen még, minő drágát? Kis fiának mije nincs még? Hogy lepje meg drága kincsét. — Uri asszony — nagy a sleppje, Hogy a sár, viz el ne lepje Kocsit rendel, el a boltba! Habár a szomszédba volna.

Szegény asszony, árva gyermek, Szinte az utcára mennek. De hát hogy is ne mennének? Otthon a hideg venné meg? Még szobát se zárnak, minek? Amiók van, rajtuk libeg, Tolvaj nem néz arra felé S még az is tán v i n n e b e l é !

Uri asszony úgy tündöklék Boltsorokon vették-végig Kis Jézus még mit hozhatna? Min örülne kis magzatja.

Szegény asszony, szegény gyermek Ép' a körül tévelyegnek S olyan nagy bálmulva néznek Tán boltján az ékszerésznek? Nem azt nézik, dehogynézik Mért kén' a drágaság nékik?! Ellég csikorgó fény rezeg, Pillájukon szegényeknek. Más az, mit ők ottan látnak, Nagyobb o k a van a vágynak. ... Ni! mily piros alja, széle! Mily puha lehet a béle, Az a duczcza csak egy nevet, Arra: ki még ma nem evett. K e n y é r van kitéve o t t a n, Azt nézik oly meghatottan.

... Anyám, anyám! én édesem Mit hoz a Jézuska nekem? Beszélj vele, mondd meg néki Azt a kis cipőt venné ki, Azt hozza el, ne m á s t nekem; Ugy ehetném! nem tűrhetem — Szegény anya nem szól, nem tud; Könyöje az arczán aláfut.

... Várj! megsegít a jó Isten, Gyere innen, gyere innen!! S megfogván a gyermek kezét, Csak inti, hogy ne nézze szét, De a gyermek nem állhatja, Vissza sovárg pillantatja.

— Anyám, anyám! én édesem! Jaj! ne huzz úgy, mingy' eilesem; Oh! jer v i s s z a ! ne fuss, ne fuss! Hadd látna meg a kis Jézus, — Ahun van a keresztfája! Jer anyám! menjünk alája, Itt a templom! várj édesem! Hadd tegyem össze két kezem! Hadd kérjem meg, imádkozván: Könyörüljön kis szolgáján; U r f i a k n a k adjon, vigyen Bármí drágát, nem irigylem, Csakhogy ne k ü n k i s, — ha szeret Hozzon m a egy kis kenyeret!!

KARÁCSONY.

Karácsony! Édes kedves ünnep! Bús ifjuságom em'k-fénye te! Miért aludt ki a fenyők világa, Mért hallgat honn ez ünnep éneke?

Miért nem ülök egyszerű szobánkban, Jó őrgek, hű testvér oldalán? Oh! a ki távol bolyg karácsony estén, Siratgatják, s ő is sirat talán!

Sirattak engem is, távol bolygondva, De gyászban ül ma a kicsiny család... Ugy fáj, ha az örömlap szétlázhoz Odalülettük a komor halált!

Láng nem gyúl akkor a kicsiny fenyőn és Aikunkon elhal ünnep énszünk S elhisszük a szent gyermek születését Siratva a mi drágánk, kedvesünk!

Te boldog ünnep! pompa fény világa! Küldj nékik egy kis fényugrárt, hitet! Hissz szemedet, meghalt s sziklád alul az Feltámadott, a ki ma született!

Gáspár Imre.

Számrejtvény.

— Közl: K a p l i B é l a. —
1 2 3 Elrepül az nyomban.
4 2 3 Debreczenben sok van.
1 5 4 Kedvescs jelszó manap.
4 5 1 Való nagy uraknak.
1 5 3 Buzel tudj olelni.
4 5 4 Ne mulasd tiszteini.
5 5 5 Átala boldog légy.
2 1 E nékül soha légy.
1-5 Ne keveredj ebbe.
Int közmondás nyelve.
(Megfejték neveit közljük s köztük decz. 20 án érdeke olvasmányt sorolunk ki.)

Utolsó talányunk megfejtését („M á s o d i k R á k ó c y F e r e n c z f o g s á g a") helyesen beküldötték: (B u d a p e s t), Ballo-ga Vincze, Margit, N. N. R é p á n s z k y Vilma, Báró D i t f u r n é (P o z s o n y), K. Hajdu Lajos (Kisujszállás), Kiss Anna és Szedlák Ilona (nyertesek), Fehér Ottli, Weisz Ignác, Feketéné, Harnepet, Kádás Imre, színész (Temesvár), Varga Imre, Jeney Aranka, Tóth Zsuzsika, Lépes Jani, Arany József és Horváth Juliska, Nyárádi Emil, Tóth család.

Apró cseprő.

— R é s z e g e m b e r t ü n d ő s e. Az öregem kidobott, mert otthon nem tűri a részegséget; most meg beviznek a rendőrséghez, mert az utcán sem tűrik: Már most azt kérdem: hol lehessen az ember részeg?

Üdvözöllek, oh halál, égi megszabadító, te nem jelensz meg előttem a borzalmas alakban, melyet sokáig tulajdonított neked a rémület vagy a tévedés.

Segítségül a fájdalomnak kegyes Isten küld téged, te nem semisít meg, megszabadítasz. Lamartine.

A nátha gyógyszer. A „Lancet" című elsőrangú orvos lapban dr. Dodson a nátha ellen a kámforra öntött forróvíz gőzének beszívását ajánlja. A gőz az arczot egészen elborító papírtölcséren szivandó be oly módon, hogy a beszívás a kámforos gőzt az orra hozza, a kilégzés pedig az arczra ülep-djék le, míg az egész izzádsába jön. Minden 3 órában 15 perczig kell a belégzést folytatni. Ötszöri belégzés után e nátha megszűnik.

— **Piszkos kártya tisztítása.** A piszkos kártyát legjobban és leggyorsabban petroleum-mal lehet megtisztítani. E czéلبől mutató uj-junkra egy darab gypjuszövetet csavarunk, melyet petroleumba mártván, a piszkot egyszerűen ledörzsöljük vele s aztán a kártyát ily módon mindkét oldalán megtisztítottunk, úgy nevezett federveiszszal dörzsölük be s megszáritjuk, hogy a petroleum elpárologjon róluik. Az ily módon megtisztított kártya olyan mint az új.

